

Warszawa, 03-10-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.565.123.2016.TS

**Pani
Renata Rychter
Dyrektor
Departamentu Transportu Drogowego
Ministerstwa Infrastruktury
via ePUAP**

Szanowna Pani Dyrektor

Z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich uprzejmie informuję, iż do Rzecznika nadal wpływają pisma osób niepełnosprawnych legitymujących się kartą parkingową, w których kwestionują zgodność z prawem przepisów zamieszczonych w § 33 ust. 3 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2310). W ocenie skarżących, unormowania, z których wynika, że w przypadku umieszczenia pod znakami drogowymi: B-1, B-3, B-3a, B-4, B-10, B-35, B-37, B-38 i B-39 tabliczki z napisem "Dotyczy także" i symbolem osoby niepełnosprawnej, zakazy wyrażone tymi znakami obowiązują również osoby niepełnosprawne, naruszają uprawnienia posiadaczy kart parkingowych do niestosowania się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, przyznane im na mocy art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1251). Według skarżących, regulacje zawarte w § 33 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia w niedopuszczalny sposób modyfikują przepisy rangi ustawowej,

które wyposażyły osoby niepełnosprawne, legitymujące się kartą parkingową, w przywilej niepodlegania dyrektywom płynącym z niektórych znaków zakazu, co potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 listopada 2014 r., sygn. akt U 4/14.

Pragnę przypomnieć, że w wystąpieniu z dnia 19 kwietnia 2017 r. skierowanym do Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę, że upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia określającego znaki i sygnały obowiązujące w ruchu drogowym oraz ich znaczenie i zakres obowiązywania jest wadliwe bowiem nie zawiera wytycznych, które powinien uwzględnić organ upoważniony do ustalenia zakresu obowiązywania znaków drogowych. Taka wadliwość oznacza niekonstytucyjność delegacji ustawowej, a w konsekwencji także sprzeczność z ustawą zasadniczą rozporządzenia wydanego na podstawie tej delegacji.

W odpowiedzi na wspomniane wystąpienie Dyrektor Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa nie podzielił zastrzeżeń Rzecznika twierdząc, że ogólna wytyczna, którą ma się kierować organ upoważniony do wydania rozporządzenia określającego zakres obowiązywania znaków drogowych, została zamieszczona w art. 7 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym, zgodnie z którym znaki i sygnały drogowe wyrażają ostrzeżenia, zakazy, nakazy i informacje (pismo z dnia 6 czerwca 2017 r., Nr DTD.2.4401.121.MO.1). Dyrektor wskazał ponadto, że Polska jest stroną Konwencji o znakach i sygnałach drogowych sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r., która określa kategorie znaków drogowych oraz ustanawia przepisy ogólne co do warunków ich umieszczania na drogach. Niemniej jednak, Rzecznik został poinformowany, że Departament Transportu Drogowego planuje podjęcie działań legislacyjnych w celu opracowania i wydania nowego rozporządzenia określającego znaki i sygnały drogowe.

Wyjaśnienia udzielone przez przedstawiciela resortu infrastruktury i budownictwa nie przekonują Rzecznika. Wskazanie przez ustawodawcę w art. 7 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym, jakie funkcje pełnią znaki drogowe (funkcję ostrzegawczą, funkcję zakazującą, funkcję zobowiązującą do określonego zachowania oraz funkcję informacyjną), nie może być uznane za wytyczne skierowane do organu upoważnionego do wydania rozporządzenia na mocy art. 7 ust. 2 Prawa o ruchu drogowym, gdyż z przepisu ustalającego rodzaje znaków drogowych nie wynika żadna dyrektywa dotycząca unormowania materii dotyczącej zakresu obowiązywania znaków drogowych. Z kolei, przepisy zamieszczone w załączniku Nr 6 do Konwencji o

znakach i sygnałach drogowych przewidują możliwość, że pod znakiem „zakaz postoju” można umieszczać dodatkową tabliczkę z napisami, które mogą **ograniczać zakres zakazu** przez wskazanie wyjątków dotyczących niektórych kategorii użytkowników drogi, jednak Konwencja milczy na temat możliwości stosowania tabliczek, z których nie wynika ograniczenie zakresu zakazu, a z takim przypadkiem mamy do czynienia w odniesieniu do tabliczki z napisem "Dotyczy także" i symbolem osoby niepełnosprawnej, o której mowa w § 33 ust. 3 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych.

Na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustawy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1768) uchylony został ust. 2 art. 7 Prawa o ruchu drogowym, który zawiera upoważnienie do określenia w drodze rozporządzenia znaków i sygnałów obowiązujących w ruchu drogowym, ich znaczenia i zakresu obowiązywania. Jednocześnie, ustawodawca postanowił dodać do art. 7 Prawa o ruchu drogowym ust. 3a, w którym zamieścić upoważnienie do uregulowania w drodze rozporządzenia m.in. materii dot. wzorów, znaczenia i zakresów obowiązywania znaków i sygnałów drogowych w ruchu drogowym oraz wytyczne, którymi mają kierować się organy upoważnione do wydania rozporządzenia normującego przedmiotowe kwestie (m.in. konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego). Zgodnie z postanowieniami art. 27 ustawy zmieniającej, dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 2 Prawa o ruchu drogowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 7 ust. 3a Prawa o ruchu drogowym, jednak nie później niż do dnia 20 września 2026 r.

Do tej pory, minister właściwy do spraw transportu nie wydał w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej rozporządzenia, o którym mowa w art. 7 ust. 3a pkt 1 Prawa o ruchu drogowym. Obowiązują zatem unormowania zawarte w rozporządzeniu Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych, których zgodność z Konstytucją - z uwagi na brak wytycznych w upoważnieniu ustawowym - budzi wątpliwości. Taki stan prawny nie powinien mieć miejsca w demokratycznym państwie prawnym, dlatego też pożądanym jest jak najszybsze wydanie rozporządzenia, na podstawie delegacji ustawowej, która zawiera wszystkie elementy wymagane przez art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1264), zwracam się do

Pani Dyrektor z uprzejmą prośbą o poinformowanie, czy resort infrastruktury prowadzi prace legislacyjne dot. opracowania projektu nowego rozporządzenia, które będzie określać znaczenie i zakresy obowiązywania znaków i sygnałów drogowych w ruchu drogowym, a jeśli tak, to kiedy przewidywane jest zakończenie tych prac i skierowanie projektu rozporządzenia do następnego etapu postępowania z tym dokumentem (uzgodnienia, konsultacje publiczne).

Z wyrazami szacunku

Piotr Mierzejewski

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/